

Mats Falås
VA- och renhållningschef
08 560 39 336
Mats.falas@ekero.se

PM VA-taxa 2014 (KFS 13:2)

Dnr KS13/228-346

Detta dokument behandlar förändringarna i VA-taxan för 2014 som är Kommunal författningssamling (KFS) 13:2.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2013-10-08 att ge Tekniska kontoret i uppdrag att inför Kommunstyrelsens behandling av ärendet se över möjligheterna att hålla nere höjningen av bruksavgiften och ytterligare höja anläggningsavgifterna i VA-taxan, KFS 13:2.

Föreslagen VA-taxa och PM är reviderade utifrån uppdraget.

Förslaget innebär en höjning av bruksavgiften med 15 % och en höjning av anläggningsavgifterna med 30 % jämfört med avgifterna 2013.

Den nya VA-taxan föreslås gälla från 2014-01-01.

Avgifterna måste höjas betydligt på grund av befintlig fordran på abonnenterna samt på grund av att de flesta investeringsprojekt ej fullt ut finansieras av de nya abonnenterna. Underfinansieringen i VA-utbyggnaden medför avskrivningar som överstiger de periodiserade anläggningsavgifterna. Det medför ett allt större upplåningsbehov och därmed ökande räntekostnader för VA-kollektivet som helhet.

Generellt om VA-taxan

VA-taxan består av två huvuddelar, bruksavgiften och anläggningsavgiften. Bruksavgiften täcker löpande kostnader för dricksvatten och hantering av spillvatten. Anläggningsavgiften är en engångsavgift som betalas när en fastighet ansluter sig till den kommunala VA-anläggningen.

Verksamheten har ett underskott i finansieringen, huvudsakligen beroende på det mycket omfattande investeringsprogrammet.

Låg kostnadstäckningsgrad i investeringsprojekt

Kostnadstäckningsgraden i flertalet pågående och planerade projekt ligger under 50 %. Investeringsprojekt med för låg kostnadstäckningsgrad medför högre lånebehov och i förlängningen högre bruksavgifter. Kostnadstäckningsgraden kan påverkas genom högre anläggningsavgifter och genom kostnadseffektivare exploateringar.

Betydande reinvesteringsbehov

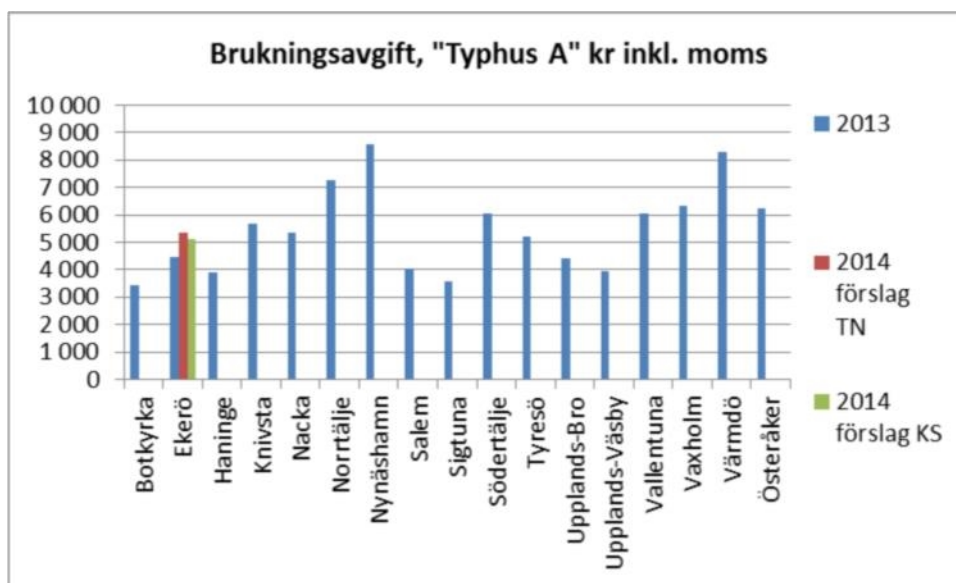
Verksamheten har i delar ett eftersatt underhåll och står inför betydande reinvesteringar i ledningsnät, vattentorn, pumpstationer och reningsverk. Reinvesteringarna genererar inte några intäkter från nyanslutningar utan belastar VA-kollektivet som helhet med kapitalkostnader. Reinvesteringstakten ökar också jämfört med tidigare år.

Normal bruksavgift i jämförelse med andra kommuner

I en jämförelse mellan landets 290 kommuner har Ekerö kommun en normal bruksavgift. År 2013 var bruksavgiften den 35:e lägsta i landet. Efter den föreslagna höjningen om 15 % till 2014 bedöms avgiften hamna på omkring plats 55.

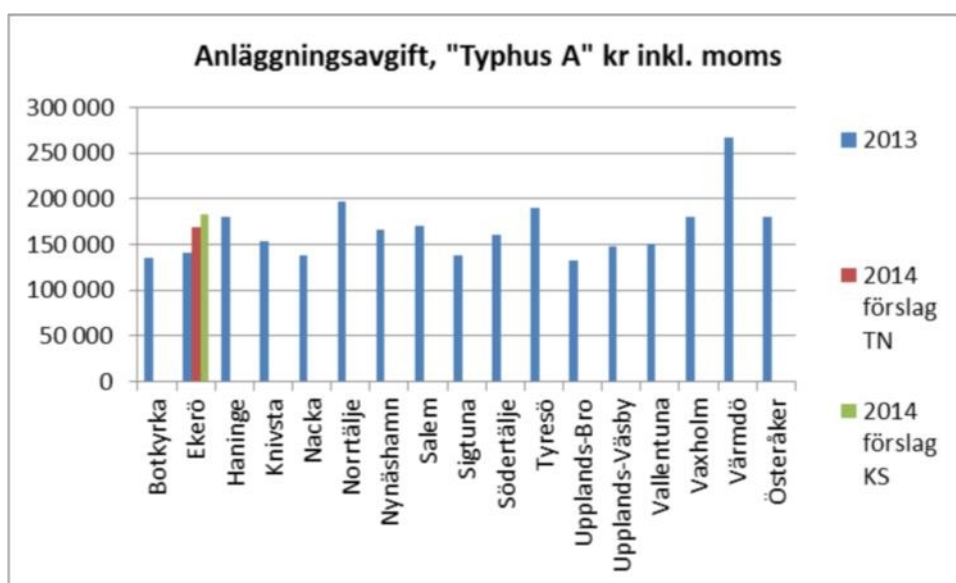
För en normalvilla, typhus A, med förbrukning på 150 m³/år som är ansluten till dricksvatten, spillvatten och dagvatten innebär det en vattenavgift på 5 119 kr/år 2014, i jämförelse med 4 451 kr/år 2013.

Av diagrammet nedan anges hur stor *bruksavgiften* är för ett antal kommuner i Stockholmsregionen. Diagrammet visar att Ekerö kommuns nuvarande och föreslagna *bruksavgift* ligger på en normal nivå i jämförelse med de jämförda kommunerna. I en nationell jämförelse är bruksavgifterna generellt lägre för kommuner i Stockholmsområdet jämfört med landets kommuner i stort.

Normal anläggningsavgift i jämförelse med andra kommuner

Av diagrammet nedan anges hur stor *anläggningsavgiften* är för ett antal kommuner i Stockholmsregionen. Diagrammet visar att Ekerö kommuns nuvarande och föreslagna *anläggningsavgift* ligger på en normal nivå i jämförelse med de jämförda kommunerna. I en nationell jämförelse är anläggningsavgiften generellt högre för kommuner i Stockholmsområdet jämfört med landets kommuner i stort.

I tabellerna nedan anges avgiftsförändringen för några olika fastigheter för taxeförslaget till Kommunstyrelsen. Avgifterna är angivna inklusive moms.

Stor tomt, typexempel Helgö med dricksvatten och spillvatten.

	Stor tomt 2014: v,s	Stor tomt 2013: v,s	Förändring mot 2013
Tomtyta (m2)	2278	2278	
Servisavgift (kr)	62 157	47 813	30 %
Tomtyteavgift (kr)	111 349	85 653	30 %
Lägenhetsavgift (kr)	49 199	37 845	30 %
Summa (kr)	222 705	171 311	30 %

Mellanstor tomt med dricksvatten och spillvatten

	Mellantomt 2014: v, s	Mellantomt 2013: v, s	Förändring mot 2013
Tomtyta (m2)	1500	1500	
Servisavgift (kr)	62 157	47 813	30 %
Tomtyteavgift (kr)	73 320	56 400	30 %
Lägenhetsavgift (kr)	49 199	37 845	30 %
Summa (kr)	184 675	142 058	30 %

Stor tomt med dricksvatten, spillvatten och dagvatten

	Stor tomt 2014: v,s, d	Stor tomt 2013: v,s, d	Förändring mot 2013
Tomtyta (m2)	2278	2278	
Servisavgift (kr)	73 125	56 250	30 %
Tomtyteavgift (kr)	134 623	103 556	30 %
Lägenhetsavgift (kr)	61 498	47 306	30 %
Summa (kr)	269 246	207 112	30 %

Mellanstor tomt med dricksvatten, spillvatten och dagvatten

	Mellantomt 2014: v, s, d	Mellantomt 2013: v, s, d	Förändring mot 2013
Tomtyta (m2)	1500	1500	
Servisavgift (kr)	73 125	56 250	30 %
Tomtyteavgift (kr)	91 650	70 500	30 %
Lägenhetsavgift (kr)	61 498	47 306	30 %
Summa (kr)	226 273	174 056	30 %

Liten tomt med dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Avgiften benämns enligt i branschorganisationen Svenskt Vatten som "Typhus A" och är ett typhus för jämförelse av avgiften mellan olika kommuner.

	Liten tomt "Typhus A" 2014: v,s,d	Liten tomt "Typhus A" 2013, v,s,d	Förändring mot 2013
Tomtyta (m2)	800	800	
Servisavgift (kr)	73 125	56 250	30 %
Tomtyteavgift (kr)	48 880	37 600	30 %
Lägenhetsavgift (kr)	61 498	47 306	30 %
Summa (kr)	183 503	141 156	30 %

Prognos för framtida höjningar

Den nu föreslagna VA-taxan innebär en lägre totalintäkt jämfört med tidigare förslag. Det innebär att den befintliga fordran som VA-huvudmannen har på VA-abonnenterna kommer att betalas av långsammare..

För att finansiera verksamheten kommer avgifterna att behöva höjas framöver. Enligt taxeförslag till Tekniska nämnden behöver bruksavgiften från 2015 och framåt fortsätta att höjas med c:a 6 % per år för att balansera allt högre avskrivningar och räntor.

Detta omarbetade förslag till Kommunstyrelsen innebär att avgifterna framgent sannolikt behöver höjas mer än 6 % 2015 och framåt.

Anläggningsavgiften föreslås också höjas 5 % per år för att åstadkomma högre finansieringsgrad för investeringarna i syfte att mildra behovet av höjda bruksavgifter.

I tabellen nedan ges den prognostiserade taxeförändringen de kommande åren, både för förslaget till Tekniska nämnden och till Kommunstyrelsen.

	2014	2015	2016
TN Bruksavgift	20 %	6 %	6 %
KS Bruksavgift	15 %	> 6 %	> 6 %
TN Anläggningsavgift	20 %	5 %	5 %
KS Anläggningsavgift	30 %	5 %	5 %

Av ovanstående tabell framgår att områden som byggs ut i etapper över flera års tid, exempelvis Helgö, kommer att få olika anläggningsavgift beroende på vilket år anslutningen sker.

Förändring i fordran på abonnenter

I tabellen nedan sammanställs driftresultat och förändring i ingående och utgående balans. Ett underskott i balansen innebär att VA-abbonenterna har en skuld till VA-huvudmannen.

	2014	2015	2016
Driftresultat TN (tkr)	1 699	1 658	2 104
Ingående balans TN (tkr)	-3 514	-1 815	-156
Utgående balans TN (tkr)	-1 815	-156	1 948
Driftresultat KS (tkr)	786	734	1 166
Ingående balans KS (tkr)	-3 514	-2 727	-1 993
Utgående balans KS (tkr)	-2 727	-1 993	-828

I taxeförslaget till Kommunstyrelsen kommer den totala intäktsmassan för VA-verksamheten att minska jämfört med taxeförslaget till Tekniska nämnden.

Driftresultatet för taxeförslaget till Kommunstyrelsen visar ett överskott, men inte tillräckligt stort för att återbetala VA-abbonenternas skuld till VA-huvudmannen på 3 års sikt. VA-taxan kommer därför att behöva ses över under kommande år.

**Justerad struktur för ökat incitament till
dricksvattenanslutning**

Efter dom i VA-nämnden för Ekerö kommun under 2013 (TN 12/19) framgår att kommunen inte alltid har möjlighet att ta ut avgift för dricksvattentjänsten.

Oavsett om en fastighet ansluter till VA-anläggningen eller ej byggs ledningen ut för fastigheten och därmed har VA-kollektivet en kostnad som behöver finansieras. För att öka incitamentet att ansluta till både dricksvatten- och spillvattentjänster (och därmed förbättra finansieringen) har strukturen i avgiften justerats i förslag till VA-taxa 2014.

Den procentuella fördelningen av anläggningsavgiftens tomtYTEavgift och lägenhetsavgift efter justeringen 2014 framgår av tabellen nedan.

	Dricksvatten	Spillvatten	Dagvatten	Summa
2013	30 %	50 %	20 %	100 %
2014	10 %	70 %	20 %	100 %

I förslag till taxa ges också möjlighet att ta ut en avgift för kontrollavläsning om en fastighetsägare inte lämnar in förbrukningsuppgifter.